

УДК 81'373:796.5

DOI <https://doi.org/10.32447/2663-340X-2022-11.22>

ПОЛІТИЧНИЙ ДИСКУРС ДЖО БАЙДЕНА ТА БОРИСА ДЖОНСОНА КРІЗЬ ПРИЗМУ ЛІНГВОПОЕТИКИ

Набока Олена Миколаївна

доцент кафедри іноземних мов гуманітарних факультетів
Одеського національного університету імені І.І. Мечникова
вул. Дворянська, 2, Одеса, Україна

Наукову розвідку присвячено дослідженню лінгвопоетичної специфіки текстів політичного дискурсу Джо Байдена та Бориса Джонсона, що є особливо актуальним з огляду на бурхливий сплеск зацікавленості до стилістично маркованого політичного мейнстріму, який сьогодні став гетерогенним та різноплановим. Це пов'язано з надмірною політизацією сучасного світу, харизматичністю і розкутістю політиків та порушенням традиційних стильових канонів політичних текстів. У роботі уточнено поняття «політичний дискурс», який постає як різновид інституційного дискурсу, що охоплює різноманітні мовні акти у громадській сфері політики у поєднанні з екстралінгвістичними суспільно-культурними чинниками (чіткими правилами ведення суспільно-політичної діяльності, суб'єктами політичної комунікації, типовими політичними поглядами чи іделогогічними позиціями) для отримання та утримання політичної влади. Визначено, що основними рисами текстів політичного дискурсу є інституційність, інформативність, смислова невизначеність, сугестивність, дистанційованість, авторитарність. Лінгвопоетичний аналіз текстів політичного дискурсу Джо Байдена та Бориса Джонсона дозволив простежити використання типових для кожного політика стилістичних засобів і прийомів на різних мовних рівнях: лексичному, лексико-семантичному та синтаксичному. Доведено, що вплив на цільову аудиторію у політичних текстах Бориса Джонсона створюється за допомогою авторських розгорнутих метафор, креативних метафоричних порівнянь, уособлення, а також лексичних засобів, серед яких переважають синоніми та лексичні повтори. Стандартність, доступність текстів політичного дискурсу Джо Байдена їхня аргументованість для широкого кола англomовної аудиторії забезпечується частим вживанням лексичних повторів та синонімів, які передають значення послідовності, тривалості чи багаторазовості дій, уточнюють інформацію, що повідомляється. Загалом вони забезпечують цілісність політичних промов та виконують ритмоутворюючу функцію, що є особливо важливим для такого типу текстів. З'ясовано, що в політичних промовах обидвох політиків радше використовуються стандартні клішовані фразеологічні словосполучення, які посилюють ефект зворотного зв'язку та орієнтовані на їхнє легке впізнання аудиторією. Це забезпечує контактовстановлюючу функцію текстів політичного дискурсу.

Ключові слова: політичний дискурс, лінгвопоетика, стилістичні засоби і прийоми, Джо Байден, Борис Джонсон.

Постановка проблеми в загальному вигляді та обґрунтування її актуальності.

Увага до політичного дискурсу, посилення ролі політики та політиків у сучасному світі, що перебуває на порозі кардинального переділу політичної карти світу, тісна співпраця політичних структур та ЗМІ, зумовило виникнення і стрімкий розвиток низки нових дисциплін – політології, конфліктології, іміджелогії тощо. Бурхливий сплеск зацікавленості до вивчення політичного дискурсу спричинив появу нового напрямку в мовознавстві – політичної лінгвістики.

У широкому розумінні політичний дискурс – це вид інституційного дискурсу, що охоплює різноманітні мовні акти у громадській сфері політики у поєднанні з екстралінгвістичними суспільно-культурними чинниками (чіткими правилами ведення суспільно-політичної діяльності, суб'єктами політичної комунікації, типовими політичними поглядами чи іделогогіч-

ними позиціями) для отримання та утримання політичної влади.

Політичний дискурс сьогодні повною мірою віддзеркалює мовну картину світу та мовну свідомість будь-якого сучасного суспільства. В рамках політичного перформансу політичне мислення політика, його комунікативні дії та мовна специфіка текстів перебувають у тісній взаємодії. Більше того, існує пряма залежність між роллю, місцем країни на міжнародній арені та мовною поведінкою тих посадових осіб, хто її представляє. З огляду на це, вивчення особливостей текстів політичного дискурсу того чи того політика крізь призму лінгвопоетики є особливо актуальним через зростання наукового інтересу до стилістично маркованого гетерогенного і різнопланового політичного мейнстріму, що пов'язано з надмірною політизацією сучасного світу, харизматичністю і розкутістю політиків, а

також порушенням стильових канонів політичних текстів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різноманіття підходів, концепцій і дефініцій поняття політичного дискурсу, без сумніву, свідчать про його міждисциплінарну природу, і порушують питання про його епістемологічний статус в сучасній гуманітаристиці. Дійсно, більшість науковців, які займаються загальним аналізом політичного дискурсу, є лінгвістами та аналітиками дискурсу водночас (Chilton, 1985, 1988; Geis, 1987; Wilson, 1990; Wodak & Menz, 1990). Однак, якщо простежити застосування конкретних дискурсивних підходів у політичній лінгвістиці, то можемо констатувати той факт, що це одна з небагатьох царин, яка досі мало вивчена з погляду лінгвопоетологічної природи політичних текстів. Найчастіше це наукові розвідки з політичної комунікації та риторики (Bitzer, 1981; Chaffee 1975; Graber 1981; Swanson & Nimmo 1990), або дискурсивно-аналітичної орієнтації (Gamson 1992; Thompson 1987d). У США багато напрацювань знаходимо у сфері президентської риторики (Campbell & Jamieson 1990; Hart 1984; Snyder & Higgins 1990; Stuckey 1989; Thompson 1987e; Windt 1983, 1990).

Формулювання мети та завдань статті. Метою роботи є виявлення лінгвопоетичної специфіки текстів політичного дискурсу Джо Байдена та Бориса Джонсона. Відповідно до поставленої мети необхідно вирішити такі **завдання**: уточнити поняття «політичний дискурс» та виокремити основні риси текстів досліджуваного дискурсу; визначити використання стилістичних засобів і прийомів у текстах політичного дискурсу Джо Байдена та Бориса Джонсона на різних мовних рівнях; виокремити типові лексичні, лексико-семантичні та синтаксичні засоби у політичних текстах цих політиків та простежити їхні прагматичні функції.

Виклад основного матеріалу дослідження. У політичній лінгвістиці існує широке та вузьке трактування поняття політичного дискурсу. У широкому розумінні політичний дискурс – це будь-які мовні утворення, суб'єкт, адресат чи зміст яких належить до сфери політики; сукупність мовленнєвих актів у певному паралінгвістичному контексті – політичній діяльності, поглядах та переконаннях, і негативних її проявах у тому числі (ухилення від політичної діяльності, відсутність політичних переконань); сукупність дискурсивних практик, що ідентифікують учасників політичного дискурсу як таких, чи формують конкретну тематику політичної комунікації (Гаврилова, 2004).

Дещо звужене тлумачення політичного дискурсу пропонує, зокрема, голландський лінгвіст Т. ван Дейк. Він вважає, що політичний дискурс – це, насамперед, тип текстів відповідного жанру, обмежених конкретною сферою функціонування, а саме політикою. Іншими словами, дискурс є політичним, коли він супроводжує політичний акт у політичних обставинах (Ван Дейк, 1998).

У сучасних дискурсивних студіях політичний дискурс розглядають по-різному, залежно від аспекту дослідження: як об'єкт лінгвокультурологічного вивчення (Е.І. Шейгал), як «вторинну мовну підсистему, що має певні функції, своєрідний тезаурус та комунікативний вплив» (О.І. Воробйова), як видовий різновид ідеологічного дискурсу, як вияв політичної комунікації (Н. Кондратенко). Використовуючи польовий підхід до аналізу структури політичного дискурсу, Є.І. Шейгал виявляє його перетин з іншими видами дискурсів як-от: юридичним, науковим, дискурсом ЗМІ, педагогічним, рекламним, релігійним, побутовим, художнім, спортивно-ігровим, військовим. Дослідниця визначає структуротвірні риси текстів політичного дискурсу, такі як: 1) інституційність; 2) інформативність; 3) смислова невизначеність; 4) фантомність; 5) езотеричність; 6) дистанційованість; 7) авторитарність (Шейгал, 2000).

Таким чином, у контексті нашого дослідження політичний дискурс розуміємо як певне інституційне спілкування, що має конкретну систему професійно орієнтованих знаків, тобто власну мовну специфіку.

Зазвичай, аналізуючи виступи політичних лідерів в рамках політичної лінгвістики, вчені описують мовленнєву поведінку політика, вивчають риторичні стратегії його політичної діяльності, реконструюють його мовну особистість. Застосований у цьому дослідженні лінгвопоетологічний підхід до вивчення текстів політичного дискурсу передбачає виявлення стилістично маркованих елементів мовної системи (політичну лексику, вузькоспеціальні терміни, слова, характерні для певного функціонального стилю мови, неологізми, фразеологізми, стилістичні засоби і прийоми, стійкі словосполучення) та властиві їм емоційно-експресивні компоненти змісту (особливі конотації та асоціації) з погляду їх співвідношення з відповідною системою цінностей цільової аудиторії.

У мові політика часто зустрічаємо різні виражально-зображальні засоби, образи та символи, проте їх коректне розуміння/інтерпретація визначається тим, наскільки вони співзвучні загальній масовій свідомості. Тому полі-

тик має вміти «зачепити потрібну струну» у цій свідомості, його висловлювання повинні вміщатися у «Всесвіт» думок та оцінок, у всі множини внутрішніх світів його адресатів, «споживачів» політичного дискурсу.

Будь-який дискурс, а політичний особливо, за своєю природою спрямований на відповідне навіювання, а тому політик у своїх промовах обов'язково враховує систему поглядів потенційного інтерпретатора з метою модифікувати наміри, думки та мотивацію дій своєї політичної аудиторії. Саме завдяки цьому й відбуваються несподівані «переходи» від одних політичних переконань до кардинально інших, іноді всупереч очікуванням того, хто говорить.

Повернути чи змінити певні настанови адресата в потрібне русло можна, вдало скомпанувавши відповідні стилістичні засоби і прийоми, помістивши потрібне твердження у сильну позицію у політичному тексті. Варто наголосити, що тільки створивши в адресата відчуття добровільного прийняття чужої думки, зацікавленості, актуальності, істинності та задоволеності, оратор-політик зможе досягти успіху у цьому навіюванні.

Згідно Є.І. Шейгал, у політичній комунікації важливою функцією є інструментальна, коли політик орієнтується саме на досягнення комунікативного впливу на адресата під час свого вибору відповідних лінвопоетичних засобів.

Семантичний простір політичного дискурсу включає три типи знаків: **спеціалізовані вербальні** (політичні терміни, антропоніми), **спеціалізовані невербальні** (політичні символи і знаки) та **неспеціалізовані**, які не були спочатку зорієнтовані на цю сферу спілкування, але внаслідок стійкого функціонування у ній набули відповідної змістової специфіки. Ключовою особливістю сучасного політичного дискурсу попри його яскраво виражену театральність, є те, що політики часто намагаються завуалювати свої справжні прагматичні/політичні цілі, використовуючи такі стилістичні прийоми як-от номіналізація, еліпсис, метафоризація, метонімізація, особлива інтонація та інші способи впливу на свідомість електорату та опонентів. До прикладу, граматична форма дієслова (активна чи пасивна) може бути політично значущою, оскільки вона не тільки здійснює певний вплив на сприйняття причинно-наслідкових відносин одержувачем повідомлення, а й призводить до переосмислення ситуації щодо того, хто саме є головною дійовою особою в описаній ситуації.

Вибір послідовності слів під час прийому перерахування також впливає на осмислення

представленої політиком ситуації. Так змінивши порядок слів у реченні (стилістичний засіб – анафора), можна змінити і стилістичний ефект від цього стилістичного прийому. Крім того, відповідний порядок слів під час перерахунку впливає на запам'ятовування.

Цікавим також є спостереження щодо вживання номінаторів на позначення відповідних понять російсько-української війни, що слугують своєрідними ідеологемами, що позначають політичну позицію того чи іншого інформаційного джерела. Так на початку повномасштабного вторгнення росії в Україну для висвітлення хроніки війни, в англomовному медіа дискурсі застосовували лише лексему "*Russia-Ukraine crisis*" (криза). Згодом, після широкого розголосу щодо численних жертв здійсненої російської агресії, у сучасному медіа дискурсі стали використовувати такі номінатори як "*Russia-Ukraine war*" (російсько-українська війна), "*Russian's invasion*" (вторгнення росії), "*Russian's occupation*" (окупація росії), "*Russian's attack*" (напад росії), що, на наш погляд, більш адекватно відображають військово-політичну ситуацію в Україні. Як показав аналіз ілюстративного матеріалу для текстів політичного дискурсу останніх років характерне широке використання слів та словосполучень з оцінною семантикою, стилістично високою, урочистою лексикою, а також просторічної та жаргонної лексики, інколи навіть інвективу. Пояснюється це тим, що жорстка регламентація, яка визначала суворе дотримання відповідних стильових норм (мовних, мовленнєвих, жанрових, етичних, композиційних та інших) залишилася в минулому. Так важливим стилістичним засобом, що дозволяє реалізувати переконання та маніпулятивний вплив політичного дискурсу, вважаємо метафору. Широка палітра синтаксичних стилістичних прийомів також має відповідний маніпулятивний потенціал, а тому активно використовується в досліджуваних текстах політичного дискурсу. Серед них: окличні речення, різні види інверсії, риторичні питання, синтаксичний паралелізм.

Проаналізувавши промови двох відомих політиків сьогодення Джо Байдена та Бориса Джонсона крізь призму лінвопоетики було виокремлено низку типових для текстів кожного політика стилістичних засобів і прийомів та простежено їхню функціональну специфіку.

Слід наголосити, що Борис Джонсон, британський політик, відомий авторською оригінальністю текстів своїх промов, потужним словниковим запасом та креативним використанням

виражально-зображальних засобів. До слова, мовні та стильові особливості його ранніх виступів вже описано у книзі «Борисаурис» (“TheBorysaurus: theDictionaryofBorisJohnson”).

Разом з тим яскраво виражена індивідуальна лінгвопоетика текстів американського президента Джо Байдена привела, на наш погляд, до успішних політичних результатів. Наприклад, стилістичний прийом повторення, який у його промовах зустрічаємо найчастіше, допомагає читачам зосередитись на основному, і є хорошим прикладом «м'якого» нав'язування: *Lynching was pure terror to enforce the lie that not everyone, not everyone, belongs in America, not everyone is created equal.*

We created 365,000 new manufacturing jobs in America just last year. The best year for U.S. manufacturing jobs in nearly 30 years. Good-paying jobs. Jobs you can raise a family on. Jobs that can't be outsourced.

...But we have to gather the information. We have to continue to provide Ukraine with the weapons they need to continue to fight, and we have to get all the detail to have a war crimes trial (3).

Таким чином, стандартність, доступність текстів політичного дискурсу Джо Байдена їхня аргументованість для широкого кола англомовної аудиторії забезпечується частим вживанням лексичних повторів та синонімів, які передають значення послідовності, тривалості чи багатозначності дій, уточнення інформації, що повідомляється. Загалом вони створюють цілісність політичних промов та виконують ритмоутворюючу функцію, що є особливо важливим для такого типу текстів.

Як показав аналіз ілюстративного матеріалу у текстах Бориса Джонсона переважають неологізми, метафоричні порівняння, уособлення, метафори, епітети, гіперболи, екзергази, дисфімізми та інколи евфімізми. Розглянемо окремі з них: *...while one could be sympathetic to ordinary Russians, the way Mr Putin was leading Russia was “utterly catastrophic” and his invasion of Ukraine was “inhuman and barbaric”*. Тут використання екзергазії (вживання словосполучень з синонімічними ознаками “inhuman and barbaric” – «нелюдським і варварським») в поєднанні з негативно забарвленим епітетом *catastrophic* «катастрофічно» для опису російського вторгнення в Україну *invasion of Ukraine* посилює емоційну напругу цього політичного тексту в цілому і надає йому більшого стилістичного забарвлення. Британський політик часто вдається до метафор, серед яких найбільш відома така: *How can you negotiate with a crocodile when it has your leg in its jaws, that is*

the difficulty that Ukrainians face. Зоометафора «домовлятися з крокодилом» – “negotiate with a crocodile”, передбачає уособлення: під «крокодилом» мається на увазі президент росії, з яким будь-які перемовини є небезпечними. Інша зоометафора *when it (a crocodile) has your leg in its jaws* вдало, на нашу думку, передає військово-політичну ситуацію в Україні і підкреслює безперспективність будь-яких перемовин з агресором (не можливо домовлятися з тим, хто хоче тебе вбити).

Як бачимо, Борис Джонсон цілком влучно використовує різні стилістичні засоби, інколи вдаючись до використання дисфемізмів, проте робить це виключно тоді, коли бачить потребу, а тому його мова не виглядає агресивною чи вульгарною.

Приведемо приклад метафоричного порівняння: *The Ukrainians have the courage of a lion. President Zelenskyy has given the roar of that lion. The UK stands unwaveringly with the people of Ukraine. Slava Ukraini*. Тут прем'єр міністр Великої Британії хоробрість українського народу порівнює з хоробрістю лева, висловлюючи, у такий спосіб свою глибоку повагу до українців, адже лев традиційно символізує царя звірів, який не боїться нічого. Це свідчить про полісемантизацію зоонімів у текстах політичного дискурсу. У реченні *President Zelenskyy has given the roar of that lion* фразеологізм «заревіти як лев» підкреслює силу політичного впливу президента Зеленського як лідера сильної нації на світовій арені.

I will do everything in my power to starve Putin's war machine. We are stepping up our sanctions and military support, as well as bolstering our humanitarian support package to help those in need on the ground (4). Тут політик використовує метонімію, порівнюючи вторгнення росії в Україну з путінською військовою машиною *Putin's war machine*. Він показує своє негативне ставлення до війни загалом і наголошує, що поки росія хоче заморити голодом пів світу, блокуючи транспортування українського зерна в портах, світ заморить голодом її військову машину економічними санкціями та військовою підтримкою України.

Часто у політичних текстах Бориса Джонсона зустрічаємо перелічення. Це, на нашу думку, не перенавантажує текст, а навпаки, створений ефект контрасту *it's an amazing country «це чудова країна»* та градація стилістично сильних епітетів на позначення російсько-української війни слугує синтаксичним прийомом структурації тексту, вагомим інструментом політичного переконання та впливу на аудито-

рію. Наприклад: *Over the last few hours I've been able to see quite a lot of your beautiful country and it's an amazing country. I've also seen the tragic effects of the war, an inexcusable war, an absolutely inexcusable and unnecessary war* (6).

Отже, як журналіст, що має чудове відчуття мови, Борис Джонсон добре знає як ефективно вплинути на свою політичну аудиторію, повернути її у відповідний політичний мейнстрім. Він робить це завдяки своїй особливій стилістичній манері письма, особливо маркованій мові. До слова, люди інколи не встигають за його новотворами (неологізмами) чи метафоричними порівняннями та щиро дивуються стилю його мовлення.

У політичних текстах Джо Байдена можемо відзначити часте вживання полісиндетону, завдяки якому промови набувають особливої стрункості і чіткості: *Jill and I are praying for those injured in the New York City subway shooting. We are grateful for the first responders and civilians who jumped into action. My team has been in touch with city officials and we are working to support efforts on the ground* (1).

Серед інших стилістичних особливостей політичних заяв Джо Байдена виділяємо залучення ідіом та прислів'їв. Наприклад: *When Pope John Paul brought that message in 1979, the Soviet Union ruled with an iron fist behind an Iron Curtain*. Бачимо, що ідіоматичні вислови "*ruled with an iron behind fist*" та "*behind an Iron Curtain*" досить влучно передають суть авторитарної політичної влади Радянського Союзу.

До слова, відомі ідіоматичні вирази, прислів'я та приказки ми можемо зустріти і у політичних текстах Бориса Джонсона. Так перефразовуючи

відомий англійський вислів "*to err is human*", він наголошує, що людині властиво помилятися, і водночас визнає, що шкодує про свої помилки. *Everyone is human. People make mistakes*. У такий спосіб він наближає себе до звичайних людей, показуючи що він такий як усі.

Отже, в політичних промовах обидвох політиків радше використовуються стандартні клішовані фразеологічні словосполучення, які посилюють ефект зворотного зв'язку та орієнтовані на їхнє легке впізнання аудиторією. Це забезпечує контактостановлюючу функцію текстів політичного дискурсу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведений лінгвопоетичний аналіз текстів політичного дискурсу Джо Байдена та Бориса Джонсона дозволив виокремити найбільш типові стилістичні засоби і прийоми, які було проаналізовано на кількох мовних рівнях: лексичному (політичні терміни, неологізми, фразеологізми), лексико-семантичному (метафори, епітети, метонімії, перелічення, градація) та синтаксичному (різні види повторення, полісиндетон, риторичні запитання). Завдяки їм політичні тексти цих політиків набули емоційності, семантичної точності, стилістичної образності, синтаксичної стрункості, їх цитують і широко обговорюють. З впевненістю можна сказати, що широке використання стилістичних засобів і прийомів в текстах сучасного політичного дискурсу є ефективною комунікативною стратегією, яка сприяє досягненню поставленої політичної мети. Вивчення маніпулятивних комунікативних стратегій і тактик, які використовуються в сучасному політичному дискурсі вважаємо **перспективною** подальших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грабовська З. Багатогранність мовної метафори. Київ : Вища школа, 1997. С 8–17.
2. Деркач-Степанова Т.В. Питання метафори у сучасній українській літературній критиці. Полтава. Ранок, 2002. С. 215–217.
3. Єрмоленко С. Я., Бибик С. П., Тодор О. Г., Українська мова. Короткий тлумачний словник лінгвістичних термінів / за ред. С. Я. Ярмоленко. Київ, 2001. 223 с.
4. Петренко В.В. Особливості визначення політичної мови. Політичний менеджмент. 2007. №5. С. 17–21.
5. Bitzer, L. 1981. Political rhetoric. In D. D. Nimmo, & K. R. Sanders eds, *Handbook of political communication*. 225-248. Beverly Hills, CA: Sage.
6. Campbell K. K., & Jamieson K. H. Deeds done in words: presidential rhetoric and the genres of governance. Chicago: University of Chicago Press. 1990.
7. Chaffee S. H. Political communication. Beverly Hills, CA: Sage. 1975.
8. Chilton P. Metaphor, Euphemism and the Militarization of Language. *Current Research on Peace and Violence* 10(1): 7-19. 1987.
9. Chilton P. Orwellian language and the media. London: Pluto Press. 1988.
10. Chilton P. Security metaphors. Cold war discourse from containment to common house. New York: Lang. 1995.
11. Chilton P., & Ilyin M. Metaphor in political discourse: The case of the common European house. *Communication Journal* 44(4), 1993. 399-422.

12. Dillon G. L., Doyle A., Eastman C. M., Kline S., Silberstein S., & Toolan M. (WAUDAG). *The Rhetorical Construction of a President. Discourse and Society* 1(2). 1990.189-200.
13. Gimson W. A. *Talking Politics*. Cambridge: Cambridge University Press. 1992.
14. Geis M. L. *The language of politics*. New York: Springer. 1987.
15. Graber D. A. Political languages. In: D. D. Nimmo, & K. R. Sanders (eds). *Handbook of Political communication*. 1981. 195-223.
16. Harris S. Evasive action: How politicians respond to questions in political interviews. In P. Scannell (ed) *Broadcast talk*: 76-99. London: Sage. 1991.
17. Hart R. P. Verbal style and the presidency: A computer-based analysis. New York: Academic Press. 1984.
18. Holly W. *Politikersprache. Inszenierungen und Rollenkonflikte im informellen Sprachhandeln eines Bundestagsabgeordneten*. Berlin: De Gruyter. 1990.
19. Maynard S. K. Discourse modality. Subjectivity, emotion, and voice in the Japanese language. Amsterdam: Benjamins. 1993.
20. Maynard S. K. Images of Involvement and Integrity: Rhetorical Style of a Japanese Politician. *Discourse and Society* 5(2).1994. 233-261.
21. Seidel G. Verbal strategies of the collaborators. A discursive analysis of the July 1986 European Parliament debate on South African sections. *TEXT* 8: 111-128. 1988.
22. Snyder C. R., & Higgins R. L. Reality negotiation and excuse-making: President Reagan's 4 March 1987 Iran Arms Scandal Speech and other literature. In Michael J. Cody, & Margaret L. McLaughlin eds, *The psychology of tactical communication. Monographs in social psychology of language* 2: 207-228. Clevedon: Multilingual Matters. 1990.
23. Stuckey M. E. *Playing the game: the presidential rhetoric of Ronald Reagan*. New York: Praeger. 1990.
24. Swanson D. L., & Nimmo D. D., eds. *New directions in political communication: a resource book*. London: Sage. 1990.
25. Thompson K. W. *Moral and political discourse: theory and practice in international relations*. Washington, DC: University Press of America.1987a.
26. Thompson, K. W., ed. *Discourse on policy-making: American foreign policy*. Washington, DC: University Press of America. 1987b.
27. Thompson K. W., ed. *Rhetoric and public diplomacy: the Stanton report revisited*. Washington, DC: University Press of America. 1987c.
28. Thompson K. W., ed. *The History and philosophy of rhetoric and political discourse*. Washington, DC: University Press of America. 1987d.
29. Thompson K. W., ed. *To form or preserve a government: the presidency, the Congress, and political discourse*. Washington, DC: University Press of America. 1987e.
30. van Dijk T. A. Discourse, power and access. In C. R. Caldas-Coulthard and M. Coulthard (eds) *Texts and Practices. Readings in Critical Discourse Analysis*: 84-104. London: Routledge. 1996.
31. Wilson J. *Politically speaking*. Cambridge: Blackwell. 1990.
32. Windt T. *Presidential rhetoric, 1961 to the present*. Dubuque: Kendall/Hunt. 1983.
33. Wodak R., & Menz F., eds. *Sprache in der Politik – Politik in der Sprache. Analysen zum öffentlichen Sprachgebrauch*. Klagenfurt: Drava. 1990.

ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

1. BBC News URL <https://www.bbc.com/news>
2. The Guardian URL <https://www.theguardian.com/international>
3. Twitter Joe Biden URL <https://twitter.com/joebiden>
4. Twitter Boris Johnson URL <https://twitter.com/borisjohnson>
5. Aljazeera news URL <https://www.aljazeera.com/>
6. Kyiv Post newspaper URL <https://www.kyivpost.com/>
7. The White House <https://www.whitehouse.gov/>

REFERENCES

1. Hrabovska, Z. (1997). Bahatohrannist movnoi metafory. [Multifaceted language metaphor]. Kyiv : Vyshcha shkola. S 8–17. [in Ukrainian]
2. Derkach-Stepanova, T.V. (2002). Pytannia metafory u suchasni ukrainskii literaturnii krytytsi. [Metaphor question in modern Ukrainian literature critics]. Poltava. Ranok, S. 215–217. [in Ukrainian]
3. Iermolenko, S. Ya., Bybyk S. P., Todor O. H. (2001). *Ukrainska mova. Korotkyi tлумachnyi slovnyk lnhvistychnykh terminiv / za red. S. Ya. Yarmolenko*. [The Ukrainian language. Short dictionary of linguistic terms]. Kyiv, 223 s. [in Ukrainian]

4. Petrenko, V.V. (2007). Osoblyvosti vyznachennia politychnoi movy. [The peculiarities of definition of political language]. *Politychnyi menedzhment*, 5. S. 17–21. [in Ukrainian]
5. Bitzer, L. (1981). Political rhetoric. In D. D. Nimmo, & K. R. Sanders eds, *Handbook of political communication*. 225-248. Beverly Hills, CA: Sage.
6. Campbell, K. K., & Jamieson, K. H. (1990). Deeds done in words: presidential rhetoric and the genres of governance. Chicago: University of Chicago Press.
7. Chaffee, S. H. (1975). Political communication. Beverly Hills, CA: Sage.
8. Chilton, P. (1987). Metaphor, Euphemism and the Militarization of Language. *Current Research on Peace and Violence* 10(1): 7-19.
9. Chilton, P. (1988). Orwellian language and the media. London: Pluto Press.
10. Chilton, P. (1995). Security metaphors. Cold war discourse from containment to common house. New York: Lang.
11. Chilton, P., & Ilyin, M. (1993). Metaphor in political discourse: The case of the common European house. *Communication Journal* 44(4), 1993. 399-422.
12. Dillon, G. L., Doyle, A., Eastman, C. M., Kline, S., Silberstein, S., & Toolan, M. (WAUDAG). (1990). *The Rhetorical Construction of a President. Discourse and Society* 1(2). 189-200.
13. Gamson, W. A. (1992). Talking Politics. Cambridge: Cambridge University Press.
14. Geis, M. L. (1987). *The language of politics*. New York: Springer.
15. Graber, D. A. (1981). Political languages. In: D. D. Nimmo, & K. R. Sanders (eds). *Handbook of Political communication*.
16. Harris, S. (1991). Evasive action: How politicians respond to questions in political interviews. In P. Scannell (ed) *Broadcast talk*: 76-99. London: Sage.
17. Hart, R. P. (1984). *Verbal style and the presidency: A computer-based analysis*. New York: Academic Press.
18. Holly, W. (1990). *Politikersprache. Inszenierungen und Rollenkonflikte im informellen Sprachhandeln eines Bundestagsabgeordneten*. Berlin: De Gruyter.
19. Maynard, S. K. (1993). *Discourse modality. Subjectivity, emotion, and voice in the Japanese language*. Amsterdam: Benjamins.
20. Maynard, S. K. (1994). Images of Involvement and Integrity: Rhetorical Style of a Japanese Politician. *Discourse and Society* 5(2). 233-261.
21. Seidel, G. (1988). Verbal strategies of the collaborators. A discursive analysis of the July 1986 European Parliament debate on South African sections. *TEXT* 8: 111-128.
22. Snyder, C. R., & Higgins, R. L. (1990). Reality negotiation and excuse-making: President Reagan's 4 March 1987 Iran Arms Scandal Speech and other literature. In Michael J. Cody, & Margaret L. McLaughlin eds, *The psychology of tactical communication. Monographs in social psychology of language* 2, 207-228. Clevedon: Multilingual Matters.
23. Stuckey, M. E. (1990). *Playing the game: the presidential rhetoric of Ronald Reagan*. New York: Praeger.
24. Swanson, D. L., & Nimmo, D. D., eds. (1990). *New directions in political communication: a resource book*. London: Sage.
25. Thompson, K. W. (1987a). *Moral and political discourse: theory and practice in international relations*. Washington, DC: University Press of America.
26. Thompson, K. W., ed. (1987b). *Discourse on policy-making: American foreign policy*. Washington, DC: University Press of America.
27. Thompson, K. W., ed. (1987c). *Rhetoric and public diplomacy: the Stanton report revisited*. Washington, DC: University Press of America.
28. Thompson, K. W., ed. (1987d). *The History and philosophy of rhetoric and political discourse*. Washington, DC: University Press of America.
29. Thompson, K. W., ed. (1987e). *To form or preserve a government: the presidency, the Congress, and political discourse*. Washington, DC: University Press of America.
30. van Dijk, T. A. (1996). Discourse, power and access. In C. R. Caldas-Coulthard and M. Coulthard (eds) *Texts and Practices. Readings in Critical Discourse Analysis*: 84-104. London: Routledge.
31. Wilson, J. (1990). *Politically speaking*. Cambridge: Blackwell.
32. Windt, T. (1983). *Presidential rhetoric, 1961 to the present*. Dubuque: Kendall/Hunt.
33. Wodak, R., & Menz, F., eds. (1990). *Sprache in der Politik – Politik in der Sprache. Analysen zum öffentlichen Sprachgebrauch*. Klagenfurt: Drava.

SOURCES OF ILLUSTRATIVE MATERIAL

1. BBC News URL <https://www.bbc.com/news>
2. The Guardian URL <https://www.theguardian.com/international>
3. Twitter Joe Biden URL <https://twitter.com/joebiden>
4. Twitter Boris Johnson URL <https://twitter.com/borisjohnson>
5. Aljazeera news URL <https://www.aljazeera.com/>
6. Kyiv Post newspaper URL <https://www.kyivpost.com/>
7. The White House <https://www.whitehouse.gov/>

JOE BIDEN AND BORIS JOHNSON POLITICAL DISCOURSE THROUGH THE PRIZM OF LINGUOPOETICS

Naboka Olena Mykolaivna

*Associate Professor at the Department of Foreign Languages of Humanitarian Faculties
Odessa I. I. Mechnikov National University
2, Dvoryanska str., Odesa, Ukraine*

The article is focused on the linguopoetic peculiarities of Joe Biden and Boris Johnson political texts functioning in modern political discourse. The topicality of the research is highly actual due to the growing interest to stylistically marked political mainstream which is connected with hyper politization of modern world, personal charisma of a politician and violation of traditional style canons of contemporary political texts in general. Linguopoetic analysis of Joe Biden and Boris Johnson political texts made it possible to point out the most typical stylistic means and devices for each politician, which has been described at different language levels: lexical, semantic and syntactic. It is proved that the influence on the target audience in Boris Jonson texts has been made with the help of author's sustained extended metaphors, creative similes, personification, metonymy, associated epithets, lexical repetitions and synonyms.

Simple syntactic patterns, availability and argumentation for a wide range of English speaking audience in Joe Biden texts is kept by different kinds of repetitions and synonyms which generate sequence, duration, and multipleness of actions, adding new facts to the already presented information. In general they create coheresion of political texts and a definite rhythm, which are extremely important for these types of texts. The article also highlights some stylistic peculiarities of phraseological units use: it is quite common for both politicians to employ such language units that are easily recognizable by a wide political audience.

Key words: *political linguistics, political texts, political discourse, Joe Biden, Boris Johnson, linguopoetics.*